

Anayasa Mahkemesi, 7262 sayılı Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun ile Yapılan Bazı Değişikliklerin İptaline Karar Verdi

Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri Engin ALTAY, Özgür ÖZEL, Engin ÖZKOÇ ile birlikte 132 milletvekili tarafından yapılan başvuruyla ilgili 3 Nisan 2024 tarihinde Resmi Gazetede yayımlanan, 18 Ocak 2024 tarihli Anayasa Mahkemesi kararıyla 7262 sayılı Kanunun bazı maddeleri iptal edildi.

Anayasa Mahkemesi Kararıyla;

2860 sayılı Yardım Toplama Kanunu'nun;

6. maddesine eklenen valilik veya İçişleri Bakanlığının internet ortamındaki izinsiz yardım toplama içeriğine ilişkin erişimin engellenmesine karar verilmesi amacıyla sulh ceza hâkimliğine başvurduğu durumda, **hakimliğin, talebi 24 saat içinde duruşma yapmaksızın karara bağlamasını ve uygulaması için kararı Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumuna göndermesini düzenleyen** üçüncü fıkranın üçüncü cümlesinin iptaline;

9. maddesine eklenen, **yurt içine ve yurt dışına yapılacak yardımlara ilişkin usul ve esasların yönetmelikte düzenleneceğine** ilişkin (2) Numaralı fıkranın iptaline;

16. maddesine eklenen, **“Denetim ile görevlendirilenler ve izin vermeye yetkili makamlar, yardım toplama faaliyetiyle ilgili olanlar ile kamu kurum ve kuruluşlarından, bankalar dâhil gerçek ve tüzel kişilerden denetim görevi kapsamına giren hususla sınırlı olarak ilgili bilgi ve belgeyi isteme yetkisine sahiptir. Talepte bulunanlar özel kanunlarda yazılı hükümleri ileri sürerek bilgi ve belge vermekten kaçınamazlar.”** fıkrasının iptaline;

29. maddesine eklenen cezalara ilişkin **“Bu Kanunun 9 uncu maddesi uyarınca belirlenen usul ve esaslara aykırı olarak yurt dışına yardım yapan sorumlu kurul üyelerine, beş bin Türk lirasından yüz bin Türk lirasına kadar idari para cezası verilir.”** ve **“Yukarıdaki fıkralara aykırı davranış sonucu izinsiz toplanan mal ve paralara el konularak mülkiyetinin kamuya geçirilmesine karar verilir.”** fıkralarının iptaline;

5253 sayılı Dernekler Kanunu'nun;

19. maddesinin ikinci fıkrasına eklenen; **“İçişleri Bakanlığı mülkiye müfettişleri ve dernekler denetçileri hariç, denetimlerde görevlendirilecek kamu görevlilerine verilecek ücretin tutarı İçişleri Bakanlığı ile Hazine ve Maliye Bakanlığınca birlikte tespit olunur ve İçişleri Bakanlığı bütçesine konulacak ödenekten karşılanır”** cümlesinin iptaline;

19. maddesine eklenen; **“Denetim ile görevlendirilenler, kamu kurum ve kuruluşlarından, bankalar dâhil gerçek ve tüzel kişilerden denetim görevi kapsamına giren hususla sınırlı olarak ilgili bilgi ve belgeyi isteme yetkisine sahiptir. Talepte bulunulanlar özel kanunlarda yazılı hükümleri ileri sürerek bilgi ve belge vermekten kaçınamazlar.”** fıkrasının iptaline;

19. maddesine eklenen; **“Özel kanunlarındaki düzenlemeler saklı kalmak üzere, İçişleri Bakanlığınca veya mülki idare amirliğince talep edilmesi hâlinde, dernekler ile derneklere ait her türlü tesis, müessese ve ortaklığı bulunan kuruluşlar, görev alanları ile sınırlı olmak üzere ilgili bakanlık ve kuruluşlar tarafından denetlenir.”** fıkrasının iptaline;

Kanun’a eklenen; hakkında kovuşturma başlatılması durumunda dernek organlarında görevli kişilerin veya bu kişilerin görev yaptığı organların İçişleri Bakanınca tedbiren görevden uzaklaştırılabilmesini düzenleyen 30/A maddesinin; **“Bir derneğin faaliyeti çerçevesinde Terörizmin Finansmanının Önlenmesi Hakkında Kanun kapsamında yer alan suçlar ile Türk Ceza Kanununda yer alan uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti veya suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama suçlarından dolayı derneğin genel kurulu dışındaki organlarında görevli olanlar veya ilgili personel hakkında kovuşturma başlatılması hâlinde bu kişiler veya bu kişilerin görev yaptığı organlar geçici bir tedbir olarak İçişleri Bakanı tarafından görevden uzaklaştırılabilir.”** fıkrasının; **“Birinci fıkrada belirtilen tedbirin yeterli olmaması ve gecikmesinde sakınca bulunması durumunda İçişleri Bakanı, derneği geçici olarak faaliyetten alıkoymaya ve derhâl mahkemeye başvurur. Mahkeme kırk sekiz saat içinde faaliyetten geçici alıkoymaya ilişkin kararını verir ve yargılamaya Türk Medenî Kanununun 89 uncu maddesine göre devam eder. İlgililer her zaman faaliyetten geçici alıkoyma kararının kaldırılmasını talep edebilir. Mahkeme başvuruyu gecikmeksizin karara bağlar.”** fıkrasının ve **“Birinci fıkraya ve 32 nci maddenin birinci fıkrasının (f) bendine göre geçici olarak görevden uzaklaştırılan organların ve bu organların üyelerinin yerine yapılacak atamalarda 27 nci madde ile Türk Medenî Kanununun ilgili hükümleri uygulanır.”** fıkrasının iptaline;

5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun;

43/A maddesine eklenen ve **Kanun’un 43/A maddesinin (1) numaralı fıkrasında sayılan suçların bir tüzel kişinin yararına işlenmesi durumunda tüzel kişi hakkında idari para cezasına karar verilebilmesi için fiili gerçekleştiren kişi hakkında yürütülen soruşturma veya kovuşturmanın tamamlanmasının beklenmeyeceği, soruşturma veya kovuşturma**

sonucunda suçun tüzel kişinin yararına işlenmediğinin anlaşılması hâlinde idari para cezası kaldırılacağı ve tahsil edilmiş ise iade edileceğini öngören (3) numaralı fıkranın iptaline;

5549 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanun'un;

2. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (d) bendine eklenen ve **serbest avukatları, 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 35. maddesinin birinci fıkrası ile alternatif uyuşmazlık çözüm yolları kapsamında ifa edilen mesleki çalışmalar nedeniyle edinilen bilgiler hariç olmak üzere taşınmaz alım satımı, sınırlı ayni hak kurulması ve kaldırılması, şirket, vakıf ve dernek kurulması, birleştirilmesi ile bunların idaresi, devredilmesi ve tasfiyesi işlerine ilişkin finansal işlemlerin gerçekleştirilmesi, banka, menkul kıymet ve her türlü hesaplar ile bu hesaplarda yer alan varlıkların idaresi işleriyle sınırlı olmak üzere suç gelirlerinin aklanmasının önlenmesine ilişkin usul ve esasları belirlemek amacıyla haiz 5549 sayılı Kanun kapsamındaki yükümlü tanımına dahil eden ibarenin iptaline karar verilmiştir.**

İlgili Anayasa Mahkemesi Kararına [bu bağlantıdan](#) ulaşabilirsiniz.

İlgili Anayasa Mahkemesi Kararı Basın Notuna [bu bağlantıdan](#) ulaşabilirsiniz.